

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Asiaticae Historiae Societatis Iesv Pars ...

Libris Quatuor Consequentibus Pertexens, Quae post beatum S. Xaverij
Obitum Soc. Patres ad Dei gloriam in iisdem Prouinciis gessere

Bartoli, Daniello

Lvgdvni, 1667

10. Mendes Pintus Soc. ingred. in Iaponit.

urn:nbn:de:hbz:466:1-11445

uifat.] hæc ille, quibus addebat valdè humaniter Proregi munus, arma quædam, quibus reges duos bello expugnarat: atque hic demùm Barreto persuasum, nauigationem illam ad Iapones suam, diuincertò esse consilij, adèdò visa est à fortuito abesse, ac Deo dispensante, sibi nec ante nec postea, sed eo rerum articulo à Prorege mandari cui teneriter flens, respondit, se propterea adesse. Protectione igitur cum Prorege decreta; Fernandus Mendez absque mora rem suam partiri; bis mille aureos in Lusitaniam conscribere propinquorum quorundam egestati leuandæ; in pauperes alios quater mille: seruos suos donare libertate, tribus exceptis qui flendo, & obsecrando suum erga herum testati amorem, & quocumque luberet gentium pergere, fidele obsequium; extorferi ab eo ut retinerentur. Ad hæc attalica, auro & bombice eleganti opere intexta coëmere, donum tribus illis Iaponiæ regibus: suisque diribendis bonis longè vberius gaudere quam olim quærendis, & exaggerandis. Quod vbi Prorex de illo cognouit, laudauit mirifice, dignumque censuit cui suo nomine ad Regem Bungi legationem crederet, cum muneribus, & litteris, quibus Patres, & singulariter Barretum commendabat. Omnia in procinctu erant præter ducendos ad fundationem Amangucciani Collegij socios; ac delectus quidem ex Collegio Goano fieri cum deberet ex eo tam multi tot lachrimis conscribi vrgebant, ut nulla res grauius anxium Barretum, habuerit: ipsos quoque de seminario pueros ad hoc ambiendum, tanta æmulatio incitauit, ut annuendum aliquibus fuerit. Ex iis quinque selecti ad condiscendam Iaponum linguam magis idonei; qui mittendis deinde in Iaponiam Patribus, interpretes fierent; aliorum repulsa promissi chirographo mitigata, quo spes illis dabatur, fore quoque ut suo tempore in Iaponiam mitterentur: de nostris bona fors Gaspari Villedæ obtigit, cui nondum Sacerdotes, quatuor accessere, cum Mendæ ac tribus mancipiis, nec ultra quintum & decimum exiuit numerus: tametsi plurimos tam gloriosi operis vulgata fama stimulasset ad petendam in eo partem, & in nauis locum nobiles Lusitanos, etiam matronas, (& quod mirum iam anus,) ut Iaponensibus feminis annunciarent Christi legem. Equè omnibus negatum, quod paucis concedi absque offensione multorum non poterat: quosdam tamen repulsæ impatiens pietas ad hoc egit, ut nauim portu exeuntem sequerentur exiguis lintribus, contestantes, asseclaturos se vel in altum mare, donec periculi miseratione assumerentur intra nauim: condicta in discessum die Nunnius Barretus, Baltazarem Diaz in prouincia regenda sibi substituit.

10.
Mendes
Pintus Soc.
ingred. in
Iaponit.

Sub occasu Chororum in Insulam traiecit, salutaturus vltimùm cum suis Reginam Deiparam, & precaturus itineri ab ea benedici, cuius ante illius aram prima desideria concepisset. Noctem ferè ad illius pedes orando traduxere; hinc cælo albente, Aprilis quinto & decimo, anni 1554. Nunnius rem Sacram fecit, in qua votorum instaurationem, in Societate vsitatam, sumptioni Eucharistiæ præmisit: professionem
votorum

votorum quatuor etfi haberet ab Ignatio mandatam nondum ediderat, quod præsto esset nemo qui publicè illam admitteret, distulitque illam magna voluntate, quò, vti aiebat maiori otio, maculas animi liceret, pluribus lacrimis delere, antequam se Deo sacrum dedicaret: post hunc singuli sociorum sua quisque instaurat vota, sensu incredibili pietatis, & sancto inuicem complexu caritatem mutuam confirmat. Spectabat hæc Mendez auidè, vtque puras animi voluptates nunquam antea experti, solent ad primum earum saporem ebrij vltra modum exire, & se promissis illigare, quorum, illo cessante pietatis primæuæ dulci fauonio eos pœniteat, ita Mendez, omisso de sumptibus monito, quos iussit Christus ante computari quàm admoueatut ædificando manus, ardens, flens & in Deo totus, parique cum aliis voce, paupertatis votum, castitatis & obedientiæ nuncupat; viuendi moriendique in Societate, totum se suamque rem omnem in vsum Christianitatis Iaponicæ conferendi. Huius primas voces cum quidam è Sociis tentasset abrumpere, ille toto feruoris imperu properans, inceptum peregit. Nunnius cœlitus factum existimans confirmauit, piæque admonitum cohortatione, recepit in Societatem: illinc digressus à Patribus, & ab iis requisitus deprehensus est in templo, pretiosos sibi annulos detrahens, & iis pueri Iesv digitos coronans, quem illic statua Virginis inter brachia sustentabat. Fumi omnes hi piorum motuum & bullæ, vndæque feruidæ nouitatis, quas infrigidauit sensim tepor, & tandem extinxit. Solenni religionis officio perfuncti vela pandunt in nauì Norogniæ qui Malacensi Præfecto Araidî succedebat; Aluaro dico Araidî, crudo illi vt olim retulimus, patientissimi Xauerij, & sacrilegus vexatori, qui tunc suam acturus causam, exauctoratus, reus, vincetus, Goam portabatur, vt vaticinatus illi fuerat vir sanctus. Fuit nostris hæc nauigatio ærumnosa & aded lenta, vt nisi post nonas Iunias non applicuerint Malacam, vbi iam ventis in Iaponiam defectum mare, illos mensibus plus decem tenuit in hibernis. Illic Nunnium eiusque socios, vrbs elapidationis perpetuæ, & sarculi indiga occupatissimos habuit, summeque vtilis. Dabant ministerium ægrotis in nosocomio; stipem sibi ad victum qualemcumque ipsimet corrogabant, interque hos Mendez communi tamen eatenus habitu quoad esset Proregis legatione absolutus. Is quondam eo in portu notissimus & diu locuples, lautique negotij mercator, tunc autem humilis & mendicans, magnum de se ostentum populo præbebat, maiorem prudentibus etiam ethnicis philosophiæ veræ ansam, aiebantque vitæ post hanc melioris securos omnino esse Christianos, quando certa illius fiducia, vir magnificus, & diues sponte in hanc probrosam mendicitatem descenderet, dum & Casciges & Braehmanes, factorum suorum nundinatione certarent ditescere, quod sola nossent præsentia & caduca bona. Prælectionibus aliquot Nunnius scripturæ loca per hebdomadam nonnulla explicabat nunc è nouo, subinde ex veteri instrumento. Diebus Mercurij de Misericordiæ officiis apud eius sodales in eorum templo verba faciebat.

Partriculam aliquam psalmorum de pœnitentia diebus veneris tractabat, commouendis potius auditoribus quam erudiendis: post hoc flagellatid sequebatur. Hac strenuitate instantem operi oppressit morbus, ex quo nondum refectus, calendis Aprilis anni 1555. ventis tunc nauim Iaponiam versus vrgentibus, coactus est soluere; sed instituendis Malaia pueris Ludouicum Froes vnum è Sociis reliquit, mœstissimum & postremas salutationes multis lachrimis miscentem, quamvis illi eius dumtaxat profectio reiiceretur in tempus commodius, quo in Iaponia multos annos longe alio fructu quam Nunnius exegit.

11.
Iter Nunnij
in Iapon. &
Sinis.

Lembo veli auriti regio vehebatur Nunnius, quassò & veteri nec tempestatibus illorum tractuum horrendis facile emerfuro, ductore potissimum nauarcho. matris illius valde rudi. Quare confectis milliaribus non multis, in latentem scopulum impegit cercurus, omnino confringendus, si plenis velis actus esset. Hæsit tamen infixæ scopulo carina, & nauis illac præteruictæ implorandum per scapham exploratoriam auxilium fuit, vt inde reuellerentur incolumes. Expeditus ab ea remota cercurus, & vitatis fuga Maurorum nauigijs quinquaginta, lateratisque vento, cum euerfionis periculo velis, denique Patanem applicuit. Illic dum aquantur, ex nautis quinque aufugiunt; globo alij barbarorum ex insidijs appetiti vix seruitutem, aut necem euaserunt. Hinc mari transuerso in Iaponiam contendunt, subeuntque Pulocondoris sinum, vbi à zephyro ad libyn, nauis latus, procella quatitur tam formidabili, vt certum instaret exitium, quod magno labore in Pulorimanum de lati proximam insulam declinant. Onerariæ illac duæ ex Lusitania, paulo post in Sinas transibant, quarum altera Francisci Tuscani Nunnio peramici, cui certo persuasit lembo illo, eaque per maria si porro pergeret, in perniciem rapi minimè dubiam, sua igitur inuitatum nauis, volentem in Sinas omittæ Iaponia tulit, Lembo infido, & debili Malacam remisso. Sancianum ad medium Iulij attigere, ac sepulcrum vbi Xauerij sanctum cadauer iacuerat supplicabundi adiere: solenni ritu Nunnius super eo diuinam rem fecit. Lampazonem hinc itur Sinensis oræ desertam in insulam, Lusitanis ad commercia permissam, qui tunc ibi circiter quadringenti cum sinensibus negotiabantur. Adiculam sacram ibidem illico nostri tetendere, tecto videlicet, & parietibus contexta ex palea expansis, nec tamen pro loco auarè ornata, vbi Lusitanos in omnium maximo æternitatis negotio iuuabant. Qui labor exhibet tam utilis, vt illius seu memor, seu crebri secessus ad meditandum inter seculas, nullam sibi tempus scripserit Nunnius fluxisse vnquam iucundius; intermissis enim quotidie latebris præsto erat ad erudienda de fidemancia ad conciones, & confessiones, ex quibus locatæ legitimis nuptiis, concubinæ; alieni restitutiones; conciliatio simultatum eadem, & strageminantium. Ter enim contigit nauium Præfectos sua quædam ob luera discordes ad arma ex iurgiis profilire, & sua quemque nautarum & militum cum turma in pugnam accingi, quos sua Nunnius sedauit industria.